

Riktlinjer för krisberedskap

Hylte kommun

2020-2023

Antagen av kommunfullmäktige 2019-11-28

1. Inledning

Syftet med denna riktlinje för krisberedskap i Hylte kommun 2020-2023 är att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap. Riktlinjen har tagits fram med utgångspunkt från Hylte kommuns vision och risk- och sårbarhetsanalysen från 2019.

Riktlinjen innehåller övergripande mål och inriktning, styrning, process för risk och sårbarhetsanalys, ambitioner med det geografiska områdesansvaret och planering avseende krisberedskap under mandatperioden.

Denna riktlinje ersätter föregående mandatsperiods *Verksamhetsplan för arbete med krisberedskap i Hylte kommun 2016-2020*, men har en mer strategisk inriktning och omfattar inte detaljer om utbildning och övning samt hur kommunen organiserar sig för att hantera en extraordinär händelse.

Rutiner avseende utbildning och övning samt hur kommunen organiserar sig för att hantera en extraordinär händelse finns att ta del av i separata dokument som antas av kommunens ledningsgrupp.

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Mål och inriktning för krisberedskapsarbetet	5
2.1 Nationella mål	5
2.2 Kommunens mål och inriktning för krisberedskapsarbete.....	5
3. Styrning av arbetet med krisberedskap	6
3.1 Nationell styrning.....	6
3.2 Kommunal styrning.....	8
4. Övergripande process för risk och sårbarhetsanalys.....	10
5. Geografiskt områdesansvar.....	11
6. Planering avseende krisberedskap	12
6.1 Geografiskt områdesansvar	12
6.2 Utbildning och övning.....	12
6.3 Höjd beredskap.....	12
6.4 Samverkan	12
6.5 Användning av statlig ersättning.....	13
6.6 Rutiner för egenkontroll och redovisning hur den statliga ersättningen används	13
6.7 Styrande dokument.....	14

2. Mål och inriktning för krisberedskapsarbetet

2.1 Nationella mål

Arbetet med samhällsskydd och beredskap ska bidra till såväl individens som samhällets och nationens säkerhet. De värden som ska skyddas utgår från mål formulerade av riksdagen och regeringen. Värdena som ska skyddas är i grunden likvärdiga och utgångspunkten är därför att de inte ska viktas sinsemellan. Beroende på sammanhanget – under vilka omständigheter de utmanas – kommer de dock att behöva prioriteras på olika sätt.

Samhällets skyddsvärden är:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättsäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

2.2 Kommunens mål och inriktning för krisberedskapsarbete

Hylte kommun ska vara en trygg och säker kommun för alla som bor, vistas och verkar här.

Kommunens arbete med krisberedskap utgår från kommunens vision 2040 där Hylte ska vara en kommun med utvecklingskraft, stolthet och medmännisklighet.

Visionen framhåller också betydelsen av:

- Människan och familjen i centrum
- Ett attraktivt boende och ett hållbart samhälle
- En attraktiv och modern utbildning med hög måluppfyllelse
- Samverkan för entreprenörskap och ett innovativt näringsliv
- En bra infrastruktur och goda kommunikationer som skapar närhet

För att kunna uppnå denna vision behöver Hylte kommun ha förmågan att arbeta förebyggande med de risker och sårbarheter som finns i samhället, stå förberedda när något oväntat sker och våga lära oss av de brister vi har.

Särskilt prioriterade områden under mandatsperioden är att öka samverkan inom kommuns geografiska område, utveckla kommunens arbete med informationssäkerhet, IT-säkerhet och sociala risker.

3. Styrning av arbetet med krisberedskap

3.1 Nationell styrning

Principer för samhällets krishanteringssystem

Sveriges krishanteringssystem bygger på ett underifrånperspektiv. Det vill säga att förmågan byggs underifrån. Först när det inte går att hantera krisen på lokal nivå stöder regional och nationell nivå. Följande tre principer gäller:

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under krissituationer och höjd beredskap.

Närhetsprincipen

En kris ska, så långt det är möjligt, hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen

En verksamhets organisation och lokalisering ska vid en kris eller höjd beredskap så långt det är möjligt överensstämma med hur ordinarie organisation ser ut.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

Bestämmelserna i denna lag syftar till att kommuner och landsting skall minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och landsting skall därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar(1 kap. 1 § LEH).

Kommunens åtaganden enligt LEH utgår från begreppet *extraordinär händelse i fredstid* som det är definierat i 1 kap. 4 §:

Med *extraordinär händelse* avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Hylte kommuns kommunfullmäktige, kommunstyrelse och samtliga kontors nämnder och stiftelsers styrelser har utifrån den nationella styrningen ett ansvar att vidta de åtgärder som krävs för att minska riskerna inom sin verksamhet och öka förmåga att hantera krissituationer.

Kommunens arbete med krisberedskap omfattar mer än uppgifterna i lagen om extraordinära händelser. För att fullgöra åtagande enligt lagstiftning förutsätts att kommunen kontinuerligt bedriver grundläggande säkerhets- och krisberedskapsarbete. Kommunen måste därför med egna medel finansiera de ytterligare förberedelser och åtgärder som kommunen bedömer nödvändiga.

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap

Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap 2019-2022 är upprättad mellan staten, företrädd av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Överenskommelsen reglerar den statliga ersättningen och de uppgifter som kommunen ska uppfylla gällande krisberedskap.

Den statliga ersättningen ska utgöra ett komplement till kommunens egen finansiering av arbete med krisberedskap.

Följande villkor gäller för den ersättning som kommunen får för genomförandet av uppgifterna i LEH och denna överenskommelse:

Finansierade aktiviteter och åtgärder ska kunna härledas till uppgifterna i 2 kap i LEH som består av risk- och sårbarhetsanalys, planering, geografiskt områdesansvar, utbildning och övning, samt rapportering.

Finansierade åtgärder ska avse förberedande och förebyggande arbete. Åtgärder för att hantera en inträffad händelse ska inte finansieras med ersättningen.

De vidtagna åtgärderna ska öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.

Huvuddelen av ersättningen kan användas för personalkostnader. Det gäller både grundbeloppet och verksamhetsersättningen. Personalkostnader kan fokuseras till en eller ett fåtal medarbetare (till exempel säkerhetssamordnare), men de kan även fördelas till flera medarbetare i olika förvaltningar som arbetar med uppgifterna i överenskommelsen.

Den statliga ersättningen ska endast användas för att finansiera arbete med krisberedskap. Om den statliga ersättningen används för att betala delar av lönen för en medarbetare som även arbetar med andra frågor, till exempel brottsförebyggande och internt skydd, är det viktigt att ersättningen endast används för att bekosta den del av tjänsten som avser krisberedskap.

Ersättningen ska inte användas för större investeringar. Ett exempel på större investeringar är kommunala ledningsplatser. För ledningsplatser finns särskild medfinansiering att söka.

Ersättningen ska inte användas för finansiering av Rakelabonnemang, då det genom överenskommelsen finns en subvention av abonnemangspriset.

3.2 Kommunal styrning

Organisationsdel	Roll och ansvar i det förebyggande krisberedskapsarbetet
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige ger inriktning för kommunens krisberedskapsarbete och fastställer riktlinjer för krisberedskapsarbetet 2020-2023.
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för krisberedskapsfrågor och fastställer reglemente för krisledningsnämnden.
Kommunstyrelsens ordförande	Ordföranden i kommunstyrelsen är tillika ordförande i krisledningsnämnden. Ordföranden ansvarar för att krisledningsnämnden är tillräckligt väl övad och utbildad i krishantering.
Övriga nämnder och bostadsstiftelser	Respektive nämnd och stiftelse ansvarar för att kontorsvisa riktlinjer för krisberedskap finns utformade och följs.
Kommundirektör	Kommundirektören ansvarar för att det finns en fastställd rutin för hantering av extraordinära händelser samt en fastställd rutin för utbildning och övning för perioden 2020-2023.
Kontorschefer och verkställande funktionär	Ansvarar för att: <ul style="list-style-type: none">– Kontoret/stiftelsen har larmrutiner och larmlista.– Kontoret/stiftelsen är tillräckligt väl övad och utbildad i krishantering.– Kontoret/stiftelsen deltar i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser samt att åtgärdsbehov genomförs.– Kontoret/stiftelsen har uppdaterade riktlinjer för krisberedskap och ser till att dessa är kända inom egen verksamhet.
Ansvarig chef för verksamhet (ex enhetschef/ rektor)	Ansvarar för att: <ul style="list-style-type: none">– Verksamheten har larmrutiner och larmlista.– Verksamheten är tillräckligt väl övad och utbildad i krishantering.– Verksamheten deltar i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser samt att åtgärdsbehov genomförs.– Verksamhetens rutiner för krisberedskap är kända inom egen verksamhet.

Säkerhetssamordnare

Ansvarar för att:

- Styra, stödja och samordna kommunens förebyggande krisberedskapsarbete.
- Tillhandahålla övning och utbildning inom krisberedskapsområdet.
- Leda arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser samt sammanställa resultatet för rapportering till länsstyrelsen.
- Fastställa rutiner inom krisberedskap.

Säkerhetshandläggare

Ansvarar för att:

- Stödja och samordna kontoret/stiftelsens förebyggande krisberedskapsarbete.
- Delta i möten med kommunens säkerhetsgrupp
- Delta i arbetet med risk och sårbarhetsanalyser

POSOM-ansvarig

Ansvarar för att:

- Policy och riktlinje för POSOM finns.
- Sammankalla POSOMs ledningsgrupp och stödpersoner
- Vid behov rekrytera ny personal till POSOM.
- Larmrutiner och larmlista finns och uppdateras minst en gång/år.
- Deltagare är övade och utbildade i krishantering.
- Delta i POSOM och PKL-nätverkets möten och aktiviteter i Halland.¹

¹ POSOM står för psykiskt och socialt om händertagande och är en del av kommunens krishanteringsverksamhet och är till för allmänheten när ordinarie samhällsresurser inte räcker till.

PKL står för psykologisk och psykiatrisk katastrofledning och är en del av Regionens krishanteringsverksamhet och aktiveras när Regionens ordinarie resurser inte räcker till.

4. Övergripande process för risk och sårbarhetsanalys

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (2 kap. 1 § LEH).

Hylte kommun ska senast den 31 oktober under första kalenderåret i mandatperioden upprätta en kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys enligt föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen antas av kommunens ledningsgrupp.

Kommunen ska årligen följa upp och redovisa eventuella förändringar som kan ha uppstått och som på betydande sätt påverkar den kommunövergripande risk och sårbarhetsanalysen.

Säkerhetssamordnaren initierar, driver, samordnar och sammanställer arbetet med den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen och stödjer vid behov analysarbetet på kontorsnivå.

Samtliga nämnder och stiftelser ansvarar för att bedriva ett arbete med risk och sårbarhetsanalys inom ramen för det egna verksamhetsansvaret och ska aktivt delta i den kommunövergripande risk och sårbarhetsanalysen.

5. Geografiskt områdesansvar

Kommuner skall inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att (2 kap. 7 § LEH):

- 1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,*
- 2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas, och*
- 3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.*

Hylte kommuns ambition med det geografiska områdesansvaret under mandatperioden är att:

- Öka samverkan med aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.
- Öka samverkan med civilsamhället inom kommunens geografiska område.

Vidare ska Hylte kommun kunna:

- Stå värd för en lokal inriktning och samordningsfunktion (ISF). Kommunen ska också kunna upprätta ett ISF-stöd som tar fram ett förslag på aktörsgemensam inriktning och samordning.²
- Säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

² I syfte att förbättra förmågan att hantera samhällsstörningar har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utvecklat ett gemensamt sätt att tänka och arbeta för att stödja inriktning och samordning under en händelse. Dessa aktörsgemensamma former kräver att kommunen med sitt geografiska områdesansvar har en inriktning och samordningskontakt (ISK), kan stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) samt kan upprätta ett stöd till inriktnings- och samordningsfunktionen (ISF-stöd) som i det närmaste liknar en stab.

6. Planering avseende krisberedskap

Nedan finns en övergripande beskrivning av hur kommunen avser att fullgöra åtaganden som beskrivs i *överenskommelsen om kommunernas krisberedskap* samt hur ersättningen ska användas.

6.1 Geografiskt områdesansvar

Kommunen ska återuppta arbetet med ett lokalt krishanteringsråd genom att initiera ett möte där privata och offentliga aktörer bjuds in.

6.2 Utbildning och övning

Kommunen ska en gång per mandatperiod och vid behov utbilda förtroendevalda i stabsmetodik.

Kommunen ska en gång per mandatperiod och vid behov öva förtroendevalda i stabsmetodik.

Kommunen ska årligen utbilda den övergripande krisledningsorganisationen och de kontorsvisa krisledningsorganisationerna i stabsmetodik.

Kommunen ska årligen öva den övergripande krisledningsorganisationen och de kontorsvisa krisledningsorganisationerna i stabsmetodik.

Kommunen ska vid behov utbilda den övergripande krisledningsorganisationen i WIS för att öka förmågan att dela lägesbild.

6.3 Höjd beredskap

Kommunen ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

Kommunen ska öka kunskapen gällande totalförsvaret hos förtroendevalda och tjänstemän i kommunen.

6.4 Samverkan

Kommunen ska identifiera och utveckla privat-offentlig samverkan.

Kommunen ska i den utsträckning tillfälle ges, delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional nivå.

Kommunen ska delta i Regionala rådets möten i Halland.

Kommunen ska delta i Säkerhetsnätverket Hallands möten.

6.5 Användning av statlig ersättning

Kommunen ska använda ersättningen på följande vis:

Grundbelopp

Grundbeloppet används som lön till säkerhetssamordnaren för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskap.

Verksamhetsersättning

Verksamhetsersättning används tillsammans med grundbeloppet som lön till säkerhetssamordnaren för samordning av arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys samt övning och utbildning av förtroendevalda, den kommunövergripande och de kontorsvisa krisledningsorganisationerna.

Ersättning för utomhusvarning

Ersättning för underhåll av VMA används för att betala abonnemangavgifter och underhåll av VMA-funktionen.

Rakelsubventioner

Rakelsubventionerna används för grundabonnemang i Rakel och för telematikabonnemang för styrning av utomhusvarning (VMA) via Rakel.

6.6 Rutiner för egenkontroll och redovisning hur den statliga ersättningen används

Budget

För att underlätta redovisningen av uppföljningen av kostnaderna särredovisas den statliga ersättningen i kommunens redovisningssystem. En särskild budget finns upprättad med aktivitetskoder.

Redovisningar

Årlig verksamhetsberättelse över kommunens säkerhetsarbete sammanställs till kommunstyrelsen i januari varje år.

En årlig uppföljning sammanställs till Myndigheten för samhällskydd och beredskap.

6.7 Styrande dokument

Kommunen har styrande dokument som reglerar krisberedskapsarbetet i kommunen. Vid behov kan dokumentet behöva uppdateras under mandatperioden.

Kommunövergripande dokument

Beslutas av:

Säkerhetsskyddslag

Säkerhetsskyddsanalys för Hylte kommun
Riktlinjer för säkerhetsskydd i Hylte kommun

Säkerhetsskyddschef
Kommunfullmäktige

Lag om skydd mot olyckor

Handlingsprogram för skydd mot olyckor Hylte kommun

Kommunfullmäktige

Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid en extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap

Risk- och sårbarhetsanalys
Riktlinjer för krisberedskap i Hylte kommun
Reglemente för Hylte kommuns krisledningsnämnd
Rutin för utbildning och övning i krisberedskap i Hylte kommun
Rutin för hantering av extraordinära händelser i Hylte kommun
Rutin för kriskommunikation vid stabsarbete i Hylte kommun
Uppdragsbeskrivning för kommundirektören

Kommunens ledningsgrupp
Kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige
Kommunens ledningsgrupp
Kommunens ledningsgrupp
Kommunens ledningsgrupp
Kommunstyrelsen

Policy för POSOM i Hylte kommun
Riktlinjer för POSOM i Hylte kommun

Kommunfullmäktige
Kommunens ledningsgrupp

Policy för säkerhetsarbete i Hylte kommun
Riktlinjer för säkerhetsarbete i Hylte kommun

Kommunfullmäktige
Kommunens ledningsgrupp

Policy för krishanteringsråd i Hylte kommun

Kommunstyrelsen

Ersättningslokaler för kommunal verksamhet i Hylte kommun
Språkkunskaper anställd personal Hylte kommun
Larmlista och adresslista krisledningsorganisationen
Larmlista och adresslista POSOM-gruppen
Funktionskort och lathundar för Hylte kommuns krisledningsorganisation

Kommunens ledningsgrupp
Kommunens ledningsgrupp
Säkerhetssamordnaren
POSOM-ansvarig
Säkerhetssamordnaren

Kontorsvisa dokument

Beslutas av:

Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse
– Kommunledningskontoret
Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse
– Barn- och ungdomskontoret
Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse
– Arbets- och näringslivskontoret

Kommunstyrelsen
Barn- och ungdomsnämnden
Arbets- och näringslivsnämnden

Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse

– Samhällsbyggnadskontoret

Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse

– Omsorgskontoret

Riktlinjer vid en kris eller extraordinär händelse

– Bostadsstiftelsen Hyltebostäder

Samhällsbyggnadsnämnden

Omsorgsnämnden

Bostadsstiftelsen Hyltebostäders
styrelse

